

Vergaderjaar 2021–2022

33 529

Gaswinning

Nr. 1030

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 juni 2022

Met deze brief geef ik uitvoering aan de motie van het lid Boulakjar c.s. waarin wordt gevraagd om een plan te maken waarmee we mentale gevolgen bij kinderen als gevolg van de aardbevingsproblematiek zo veel mogelijk kunnen voorkomen. De motie verzoekt tevens om kinderen in Groningen te helpen met reeds bestaande problemen.¹

Als start van het plan van aanpak ga ik begin september zelf met kinderen in Groningen in gesprek om te horen wat hen het meeste helpt. Uit gesprekken met medewerkers voor welzijn en jeugdzorg van de aardbevingsgemeenten, de Groningse GGD, zorgprofessionals en onderzoekers blijkt dat de afgelopen jaren, na de oproep van de Kinderombudsman in 2017² en het rapport van Gronings Perspectief uit 2019³ om de aard van de problematiek in kaart te brengen, veel initiatieven in gang zijn gezet. In de bijlage bij deze brief som ik op wat er zoal is ondernomen door al deze instanties. Er ligt dus al heel veel. Ik wil uit mijn gesprekken halen waar hun behoefte zit en hoe ik daar in kan voorzien.

Er zijn verschillende interessante suggesties ontvangen die nadere uitwerking behoeven, of waarvan moet worden gezien in hoeverre ze effectief zijn en bredere implementatie verdienen. Zo valt te denken aan speciale aardbevingscoaches voor jongeren en kinderen, speciaal voorlichtingsmateriaal voor kinderen over de versterking, een kindertelefoon voor Groningen en integratie van aardbevingsproblematiek in de lokale preventieakkoorden. Nader onderzoek naar de omvang van de problematiek en effectieve interventies is nodig, de Rijksuniversiteit Groningen heeft aangegeven dit te willen oppakken. Aan de hand van de

¹ Kamerstuk 33 529, nr. 971.

² Vaste grond gezocht, Kinderombudsman 2017.

³ Een veilig huis, een veilig thuis, Gronings Perspectief, 2019.

prioriteiten waarmee de kinderen, hun ouders en jongeren zelf komen zal ik een definitief werkprogramma opstellen. Hierover informeer ik uw Kamer.

Net als hun ouders ondervinden kinderen sociaal-emotionele gevolgen van de aardbevingen. Angst voor een huis dat instort, heimwee door verhuizingen of minder buiten kunnen spelen vanwege bouwverkeer heeft zijn weerslag op het geestelijk welzijn van kinderen. Tevens ervaren kinderen de stress van ouders rondom de schade-afhandeling en versterking. In beide gevallen heeft dit impact op de ontwikkelingsmogelijkheden van kinderen en op hun vertrouwen in de overheid. Kinderen in Groningen (en specifiek in Oost-Groningen) hebben een minder goede uitgangspositie dan kinderen elders in het land. Het is een regio waar de scores op sociaaleconomische status laag zijn, kinderen lage Citoscores halen en schooluitval hoog is.

Zorgprofessionals geven aan dat het bespreken van de problematiek met kinderen een van de meest effectieve interventies is. Een voorbeeld van een succesvolle interventie op dit punt is het theaterproject Mijn Thuis, Mijn Verhaal dat op een aantal plekken in de regio met schoolkinderen is uitgevoerd. Het is belangrijk dat dit soort initiatieven wordt voortgezet.

Mijn Thuis, Mijn Verhaal is een voorbeeld van een activiteit die is gefinancierd vanuit het Nationaal Programma Groningen. Uit dit programma worden meerdere activiteiten gefinancierd die er op gericht zijn Groningse kinderen en jongeren perspectief te bieden⁴. Veel van deze activiteiten bevinden zich nog in de opstartfase en zijn niet direct gerelateerd aan de aardbevingsproblematiek maar kunnen positieve impact hebben op het welbevinden van kinderen en jongeren. Zij zijn de toekomst van Groningen en voor hen moet Groningen de provincie worden waar zij met vertrouwen kunnen opgroeien, wonen en straks werk vinden.

Dit laat onverlet dat de problematiek nog steeds actueel is en dat er nog hiaten zijn of initiatieven een nieuwe impuls kunnen gebruiken. Alvorens uit te werken hoe nu verder adviseert de Kinderombudsman om eerst in gesprek te gaan met kinderen, hun ouders en jongeren zelf. Kijk naar wat zij nodig hebben. Dat gesprek kan het best op lokaal niveau plaatsvinden, in de dorpen en wijken, in samenwerking met de gemeenten. In de dorpenaanpak die ik onlangs aan u heb gepresenteerd betreft het dorpssteam bewoners actief bij de uitwerking van de dorpsplannen. Deze kans benut ik om ook de betrokkenheid van kinderen concreter invulling te geven.

Tot slot onderstreep ik dat het mijn beleid is de versterkingsoperatie de komende jaren te versnellen en te stroomlijnen, alsmede de schadevergoedingsregelingen minder bureaucratisch te maken. Indirect zal dit bijdragen aan het verminderen van de problematiek bij de kinderen: indien ouders minder in beslag worden genomen door zorgen over de versterking van hun huis, is er meer tijd en ruimte voor aandacht voor de kinderen. Ook verwacht ik hiermee bij te dragen het ontwikkelperspectief van de kinderen. Zij hebben immers recht op een onbezorgde toekomst.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
J.A. Vijlbrief

⁴ In de bijlage is ook het projectenoverzicht van het Nationaal Programma Groningen opgenomen.